

SOKOŁ
Małopolskie Centrum Kultury

MIĘDZYNARODOWY
KONKURS
SZTUKI WOKALNEJ IM.
ADY SARI

Kurier Festiwalowy nr 3

XVI Międzynarodowego Festiwalu i XIV Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari „Sztuka Wokalna Europy Środkowej”

Ocenianie wzbudza emocje

Prof. Helena Łazarska FOT. ELIZABETH NOVY

■ Ocenianie artystów zawsze wzbudza emocje. Przykładem tego może być werdykt jury zesztorocznego Konkursu Chopinowskiego, z którym większość słuchaczy się nie zgodziła.

Jak zatem będzie wyglądało ocenianie młodych? To pytanie zadaliśmy prof. Helenie Łazarskiej, przewodniczącej jury oraz dyrektorowi artystycznemu XIV Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu.

– Na ten właśnie temat napisałam mój tradycyjny artykuł wstępny do tegorocznego konkursu. Czy w ogóle istnieje możliwość „sprawiedliwej”, a więc obiektywnej oceny dzieła sztuki, a szczególnie żywego wykonania, które dotyczy muzyki? Można zaobserwować u siebie, że opiniowanie tego samego nagrania zmienia się znacząco przy powtórnych jego przesłuchaniach. A więc kiedy miałam rację? A na konkursie słyszymy dane wyko-

nanie na żywo i tylko raz. Jeżeli w dodatku będzie to śpiew – szczególną rolę, nawet podświadomie, odgrywa fakt, czy sam głos nam się podoba. Oddzielenie własnych upodobań od obiektywnego sądu na temat poprawnego brzmienia głosu jest trudne, ale u doświadczonych jurorów, w dużej mierze możliwe.

Zacytuje wypowiedź Kevina Kennera, jednego z jurorów XVI Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego, umieszczoną w 12 numerze gazety

Oddzielenie własnych upodobań od obiektywnego sądu jest trudne

„Chopin Express”: „Konkursy, z definicji, nie mają nic wspólnego z muzyką. Konkursy to twór naszego społeczeństwa, w którym tak ważna jest konkurencja w sferze polityki i gospodarki. Muzyka nie należy do tego świata. Wykorzystujemy jednak ten niefortunny system konkursowy, bo nie umiemy inaczej pomóc młodym muzykom w rozwoju kariery. Musimy zatem poradzić sobie jakoś z kwestiami sprawiedliwości i porównania. Istotą problemu jest sam fakt istnienia konkursów, a nie to, w jakim stopniu są one sprawiedliwe.”
Może to nawet trochę cynicznie, ale czyż nie prawdziwie?

(AMS)

Jubileuszowy rok Ady Sari

■ Rok 2011 jest dla XVI Międzynarodowego Festiwalu i XIV Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari rokiem wyjątkowym. Obchodzimy w nim bowiem rocznicę 125-lecia urodzin patronki całego przedsięwzięcia – Ady Sari.

Ta światowej sławy śpiewaczka urodzona w Wadowicach, w 1886 roku, naprawdę nazywała się Jadwiga Szayer, pseudonim zaś, pod którym zyskała popularność, przyjęła w 1909 roku. Edukację rozpoczęła w Starym Sączu (nauka śpiewu, gry na fortepianie, języków obcych), następnie przez kilka lat uczyła się w Cieszynie i Krakowie, by w roku 1905 rozpocząć naukę śpiewu w prywatnej szkole hrabiny Pizzamano w Wiedniu.

Od roku 1907 Ada Sari przebywała w Mediolanie, gdzie uczęszczała na lekcje do prof. Antonia Rupnicka, początkowo wątpliwej wokalny talent śpiewaczki. W 1909 roku zadebiutowała w partii Małgorzaty w Fauscie Gounoda. Od tego momentu zaczęła zyskiwać coraz większy rozgłos: występowała na deskach teatrów operowych w Mediolanie, Neapolu, Aleksandrii, Petersburgu, Kijowie, Lwowie, Krakowie, Wiedniu, Warszawie. W Mediolańskiej La Scali zadebiutowała 12. maja 1923 roku w partii Królowej Nocy w „Czarodziejskim flecie” Mozarta, wystawianym pod dyrekcją Arturo Toscaniniego.

Międzynarodowa kariera Ady Sari rozwijała się, a publiczność i prasa nie kryła zachwytów nad kunsztem jej sztuki wokalnej. W roku 1928 śpiewaczka wystąpiła z reci-

talem w słynnej Carnegie Hall w Nowym Jorku.

Okres powojenny wiąże się dla Ady Sari przede wszystkim z działalnością pedagogiczną; w latach 1945-47 prowadziła zajęcia w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie, zaś od 1947 roku

FOT. ARCHIWUM MCK SOKOŁ

uczyła śpiewu solowego w warszawskiej Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej, gdzie otrzymała tytuł profesora. Do jej uczennic należały m. in.: Zofia Mickiewiczówna, Bogna Sokorska, Maria Foltyn, Barbara Nieman, Zdzisława Donat czy Urszula Trawińska-Moroz.

Ada Sari zmarła na zawał serca 2 lipca 1968 roku w Ciechocinku. **ANNA AL-ARAJ**

PRZED WIELKIM STARTEM

Już zjechali do Nowego Sącza! 57 młodych uczestników XIV Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari z niecierpliwością czeka na dzisiejsze wieczorne losowanie kolejności występowania przed jurorami. Pójście na tak zwany pierwszy ogień jest dla wielu bardzo stresujące, ale i występowanie pod koniec dnia, kiedy wszyscy – i uczestnik i jury – są już zmęczeni też nie jest dobrym rozwiązaniem. Większość liczy więc na trafienie w „złoty środek”. W konkursie wezmą udział przedstawiciele 15 krajów. Wśród nich znajdzie się aż 37 Polaków w tym aż pięcioro z Ziemi Nowosądeckiej: Anna Wilk (finalistka konkursu z roku 2009, gdzie zdobyła wyróżnienie, Sylwia Olszyńska, Stanisław Duda, Jadwiga Postrożna, Katarzyna Mędlańska, a także po jednym reprezentancie Australii, Austrii, Chin, Chorwacji, Czech, Dominikany, Iranu, Kanady, Niemiec, Republiki Południowej Afryki i Słowacji oraz dwóch artystów ze Słowenii, troje z Republiki Korei i pięcioro z Ukrainy. Jak to przebiegać bywa w konkursach wokalnych ilościowo scenę zdominują kobiety, głównie sopran. Wśród 20 panów zdecydowanie królują głosy niskie; tenorów jest zaledwie dwóch. O tym kto z nich rozpocznie jutro przesłuchania I etapu dowiemy się już dziś wieczorem.

BARBARA WRÓBEL

Kalendarium konkursowe

- * 1-2 maja, godz. 10-13 oraz 15-18, przesłuchania I etapu, wstęp wolny
- * 2 maja, godziny wieczorne, ogłoszenie wyników I etapu
- * 3-4 maja, godz. 10-13 oraz 15-18, przesłuchania II etapu, wstęp wolny
- * 4 maja, godziny wieczorne, ogłoszenie wyników II etapu
- * 6 maja, godz. 18, przesłuchania III etapu z towarzyszeniem Orkiestry Opery Krakowskiej; Tomasz TOKARCZYK – dyrygent, Stefan MÜNCH – prowadzenie. Wstęp na podstawie bezpłatnych wejściówek. Po przesłuchaniach ogłoszenie wyników III etapu.
- * 7 maja, godz. 19.30, rozdanie nagród i Koncert laureatów XIV Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari. Orkiestra Opery Krakowskiej, Tomasz TOKARCZYK – dyrygent Stefan MÜNCH – prowadzenie. Wstęp na podstawie bezpłatnych wejściówek.

Przesłuchania i koncerty odbywają się w Sali im. Lucjana Lipińskiego MCK SOKOŁ

OD NICH WIELE ZALEŻY

■ Oni już śpiewali na największych scenach operowych i salach koncertowych świata. Teraz będą oceniać młodych wokalistów i otwierać im drogę do kariery. Przedstawiamy jury XIV Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari.

■ BOŻENA BETLEY

Występowała w wielu krajach Europy. Była solistką Opery i Operetki w Bydgoszczy i Teatru Wielkiego w Warszawie. Promowała muzykę polską m. in. w Niemczech i Argentynie, gdzie śpiewała Roksanę w „Królu Rogerze” Szymanowskiego.

■ ANDRZEJ DOBBER

Laureat Dni Muzyki im. Ady Sari w 1985 roku. Występował

na takich scenach jak Metropolitan Opera, La Scala czy Covent Garden. Zaliczany do grona najlepszych współczesnych śpiewaków. Wykonuje partie oper XIX-wiecznych, głównie Verdiego. Wcielił się też w Króla Rogera.

■ URSZULA KRYGER

Jej nagrania pieśni polskich i zagranicznych kompozytorów były kilkakrotnie nagradzane Fryderykami. Została wyróżniona nagrodą Fundacji im. K. Szymanowskiego za interpretacje dzieł tego twórcy. Dokonuje licznych prawykonań muzyki współczesnej (m.in. „Pasja” Mykietyna). Występuje też jako śpiewaczka oratoryjna.

■ HENRYKA JANUSZEWSKA-STANČZYK Śpiewa

na wielu festiwalach muzyki współczesnej tj. Warszawska Jesień, Poznańska Wiosna, Dni Muzyki Współczesnej we Wrocławiu i Katowicach, gdzie bierze udział w prawykonaaniach. Uczy w AM w Katowicach, gdzie organizuje życie muzyczne. Od niedawna jest profesorem w Ostrawie.

■ HELENA ŁAZARSKA – przewodnicząca jury. Inicjator i dyrektor artystyczny Konkursu im. Ady Sari. Wielkie sukcesy odnosiła w operach Mozarta. Jej uczniowie są laureatami prestiżowych konkursów, a ponad 90 proc. z nich ma angaże w teatrach operowych. Uczyła śpiewu w Krakowie, Katowicach i Gdańsku oraz w Mozarteum

w Salzburgu. Prowadzi klasę śpiewu w Wiedniu.

■ RUDOLF PIERNAY Międzynarodową sławę zyskał jako śpiewak oratoryjny. Uczy śpiewu w wyższych szkołach muzycznych w Anglii i Niemczech, a także USA oraz prowadzi kursy mistrzowskie.

■ PETER SCHREIER Debiutował jako chłopiec w „Czarodziejskim flecie” Mozarta. Z Dreźnieńskim Chórem Chłopców śpiewał m.in. partie solowe kantat Bacha. Jako tenor był solistą opery w Dreźnie, w latach 60. zrobił karierę międzynarodową. Prowadzi też działalność dyrygencką.

■ EDITH MATHIS Jako śpiewaczka mozartowska zrobiła

karię w Niemczech, Anglii i USA. Koncertuje głównie z niemieckim repertuarem lirycznym i oratoryjnym. Była profesorem na uniwersytecie w Wiedniu. Prowadzi kursy mistrzowskie i zasiada w jury prestiżowych konkursów.

■ WOJCIECH MACIEJOWSKI – sekretarz jury

Śpiewak, dyrygent i muzykolog. Był solistą Poznańskiego Chóru Chłopców. Laureat trzech nagród na Konkursie im. Ady Sari oraz I nagrody na Konkursie Moniuszkowskim. Współpracuje z teatrami operowymi w kraju i za granicą. Jest dziekanem Wydziału Wokalnego AM w Poznaniu.

BARBARA WRÓBEL